

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina
Zborovská 3, 586 01 Jihlava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1386/24-J
Sp. zn. ČŠIJ-S-280/24 J

Název	Základní škola a Praktická škola Chotěboř
Sídlo	Hradební 529, 583 01 Chotěboř
E-mail	specialniskoly.chot@seznam.cz
IČO	70 836 329
Identifikátor	600 023 851
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Drahomíra Danielková
Zřizovatel	Kraj Vysočina
Místo inspekční činnosti	Hradební 529, Chotěboř Smetanova 835, Chotěboř
Inspekční činnost na místě	4. a 7. – 9. 10. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů, zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Praktická škola Chotěboř, příspěvková organizace (dále škola) poskytuje vzdělávání v základní škole (dále ZŠ), základní škole speciální (dále ZŠS), praktické škole (dále PŠ), internátu a školské služby ve školní družině. K termínu inspekční činnosti se v pěti

třídách ZŠ vzdělávalo 45 žáků a ve třech třídách ZŠS 21 žáků. Ve střední škole se vzdělávalo 8 žáků v oboru vzdělání 78-62-C/01 PŠ jednoletá a 17 žáků v oboru vzdělání 78-62-C/02 PŠ dvouletá. V jednom oddělení školní družiny bylo zapsáno 14 žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále ředitelka) využívá ve své funkci dlouholeté manažerské schopnosti a pedagogické zkušenosti. Uplatňuje demokratický způsob řízení, který je založen na principu týmové spolupráce pedagogického sboru školy a na otevřené komunikaci se všemi aktéry vzdělávání. Výsledkem způsobu řízení je příznivé pracovní prostředí.

Škola funguje podle jasně stanovených pravidel na základě stanovených priorit ve strategických a koncepčních dokumentech. Naplňování a systematické vyhodnocování jednotlivých cílů a postupů je vzájemně provázané a přispívá ke komplexnímu rozvoji školy. V důsledku toho se daří zkvalitňovat vzdělávací výsledky žáků s cílem podpořit samostatnost a zkvalitnění jejich osobního života. Důraz je kladen na rozvoj sociálních kompetencí. Výchovně vzdělávací proces pozitivně ovlivnilo zkvalitňování materiálních podmínek. Výrazný posun nastal v oblasti informačních a komunikačních technologií (informační systém školy), vybavení areálu školy (revitalizace školní zahrady), což se kladně projevuje v rozvoji environmentální výchovy a praktických dovedností žáků.

Přínosná je vzájemná komunikace všech aktérů vzdělávání, kterou výrazně podpořilo zavedení nového systému s pozitivním přínosem v elektronické komunikaci mezi zaměstnanci, žáky i zákonnými zástupci. Pro pedagogy zároveň vznikl prostor pro sdílení různých souborů, výukových materiálů, vzájemných zkušeností, inspirace, což ve velké míře využívají. Pravidelná jednání pedagogické rady se důsledně věnují pedagogické problematice, ale i organizačním oblastem ve směru zajištění kvalitní výuky a poskytované péče žákům. Systematičnost předávání informací doplňuje každodenní kontakt zaměstnanců. Nastavená pravidla konstruktivní, a především osobní komunikace výrazně ovlivňují příznivou atmosféru mezi všemi aktéry vzdělávání.

K základním strategickým cílům školy patří neustálé zkvalitňování odborného a osobnostního růstu pedagogického týmu školy. K naplňování tohoto cíle přispívá cílené a systematické další vzdělávání pedagogů (dále DVPP). Stanovené oblasti vycházejí z koncepčních záměrů školy (studium specializovaných činností, podpora začínajících učitelů, profesní růst pedagogů, oblast digitalizace a využívání umělé inteligence). Přínosné je periodické hodnocení pedagogů, jejich sebehodnocení a stanovení dalšího rozvoje každého učitele. Vedení školy aktivně řídí, monitoruje a vyhodnocuje práci školy a přijímá konkrétní a účinná opatření. Pro zvýšení kvality získávání zpětné vazby o činnosti školy a jejím řízení škola pravidelně využívá různé formy a nástroje evaluace.

Škola má pro vzdělávání žáků velmi dobré prostorové a materiální podmínky. Prostory školy jsou podnětné a účelně vybavené pro práci všech realizovaných činností. Účinnost vzdělávání i odborné péče zvyšuje využívání keramické dílny, cvičné kuchyně, cvičného bytu, snoezelenu, školní zahrady atd.

Rozvoji prospěšného partnerství se škola věnuje cíleně a systematicky, aktivně se zapojuje i do života města. Hlavním partnerem školy při vzdělávání a výchově žáků je zřizovatel, který finančně a materiálně zabezpečuje provoz. Vstřícná a velmi úzká je spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků. V oblasti prevence sociálně patologických jevů škola cíleně spolupracuje s organizacemi a odborníky, pravidelně využívá jejich pomoci i rozmanitých nabídek. Škola ve prospěch žáků také dlouhodobě úspěšně spolupracuje se speciálně

pedagogickými centry, orgánem sociálně právní ochrany dítěte, Policií České republiky, vzdělávacími institucemi a nadacemi a dalšími školami stejného typu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Všechny hospitované hodiny probíhaly v příjemné pracovní atmosféře, komunikace mezi vyučujícími a žáky byla na partnerské úrovni. Citlivý přístup učitelů se projevil v respektování emočních a fyzických předpokladů žáků a v poskytování individuální podpory. Důslednost při dodržování nastavených pravidel se pozitivně odrážela ve slušném a pozorném chování žáků k sobě navzájem i k pedagogům. Výsledkem pozitivního přístupu pedagogů k žákům byla příznivá pracovní atmosféra ve všech třídách školy.

Vzdělávací obsah ve sledované výuce ZŠ vycházel z dosavadních znalostí a dovedností žáků. V části výuky byly realizované činnosti přizpůsobeny tak, aby žáci dosáhli v rámci svých vzdělávacích možností co nejlepšího výsledku (tvoření dvojic či skupin podle individuálních schopností). Učební látka byla probírána v souvislostech, nechybělo uplatňování mezipředmětových vztahů a propojení teoretického učiva s praktickými příklady z vlastní zkušenosti žáků. Průběh vyučovacích hodin učitelé dobře promýšleli, pro pochopení učiva využívali řadu názorných pomůcek včetně prostředků informačních a komunikačních technologií. Ve většině hodin byli žáci aktivizováni střídáním činností nebo využitím didaktické hry. Žáci spolupracovali na úrovni odpovídající jejich schopnostem, zadané úkoly vždy dokončovali, samostatně či s dopomocí pedagoga nebo asistenta pedagoga. Učitelé promyšleně nabízeli žákům aktivity podporující objevování a tvořivost. Současně ve spolupráci s asistenty pedagoga dbali na to, aby žáci dodržovali předem stanovená pravidla chování i práce, značný důraz kladli na rozvoj komunikace.

Všechny zhlédnuté hodiny v ZŠS i PŠ měli učitelé kvalitně připravené. Vyučující respektovali individuální vzdělávací možnosti, zdravotní stav i aktuální psychické rozpoložení jednotlivých žáků, na základě čehož diferencovali zadání úkolů. Učitelé pro zvýšení aktivního zapojení žáků do výuky vhodně využívali různé motivační nástroje (např. slovní pochvalu, potlesk). Na pracovní výkon žáků příznivě působily klidné a trpělivé reakce učitelů na jejich dotazy. Případné narušování hodiny řešili citlivě a efektivně, tudíž vzdělávání ostatních žáků nebylo negativně ovlivněno. Zvolené metody a formy práce odpovídaly schopnostem žáků. Převažovala frontální výuka, která byla, vzhledem k nízkému počtu žáků ve třídách, v podstatě řízeným rozhovorem s jednotlivými žáky. Dominantním rysem výuky byl individualizovaný přístup učitelů i asistentů pedagoga k žákům. Činnost asistentů pedagoga v hodinách byla nezastupitelná. Pomáhali s udržením kázně žáků, jejich pozornosti, ověřovali pochopení zadání samostatné práce a v případě potřeby žákům opakovaně vše vysvětlovali. Efektivitu výuky se učitelům dařilo zvyšovat účelným zařazováním rozličných názorných pomůcek. Při hodnocení práce žáků se učitelé zaměřovali na pozitivní ocenění zvládnutí úkolu, v PŠ byla zaznamenána aktivní práce s chybou. Formativní hodnocení zohledňující pokrok žáků bylo využito hlavně v PŠ. V závěru hodin učitelé zpravidla shrnuli učivo, ale ohodnocení vlastního výkonu žáků, zejména v ZŠS, vyžadovali jen ojedinele. Vzájemné hodnocení ve většině hospitovaných hodin zaznamenáno nebylo.

Na vzdělávání ve škole smysluplně navazovalo zájmové vzdělávání ve školní družině, které přispívalo k rozvoji osobností žáků a jejich zájmů, rozvíjelo jejich kompetence a podporovalo sociální vazby. Vychovatelka s asistentkou pedagoga účelně přizpůsobovaly činnost i aktuálnímu zdravotnímu stavu žáků. Případné projevy některých žáků, vyplývající

z jejich zdravotní indispozice, byly vychovatelkou a asistentkou pedagoga citlivě korigovány.

Uspořádání dne v internátu bylo účelně nastaveno a režim respektoval psychohygienické zásady, náročnost činností spojených s poskytováním individuální podpory žákům i čas potřebný pro základní péči. Při vzdělávání byl vzhledem k jejich unavitelnosti systematicky kladen důraz na zařazování relaxačních, pohybových aktivit a činností estetického charakteru, které u nich pomáhaly posilovat zejména samostatnost a sociální, pracovní i komunikativní kompetence. Pro žáky s příznivějšími vzdělávacími předpoklady byly cíleně zařazovány činnosti navazující na výuku, které rozvíjely jejich učební dovednosti. Všechny aktivity byly s ohledem na možnosti a potřeby žáků organizovány ve vhodném čase a prostorech s využitím odpovídajících pomůcek.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola pravidelně sleduje úspěšnost žáků v průběhu školního roku i v jednotlivých klasifikačních obdobích. Podrobné rozborů prospěchu a chování jsou projednávány na jednáních pedagogické rady. S průběžným hodnocením výsledků vzdělávání i výchovnými záležitostmi žáků jsou zákonní zástupci každodenně seznamováni. Žáci jsou hodnoceni klasifikací i formou širšího slovního hodnocení. Slovní hodnocení napomáhá reálně a objektivně vyjádřit nejen získané schopnosti žáků, jejich míru zvládnutých dovedností, návyků, samostatnosti a dopomoci, ale také jejich motivaci k jednotlivým činnostem dne. Hodnocení je prioritně zaměřeno na pozitivní hodnocení žakových činností, které je pro žáka motivující k dalšímu vzdělávání a rozvoji jeho osobnosti.

Evaluace úrovně výsledků vzdělávání je vzhledem k míře postižení žáků velmi specifická. Zjišťování dosažených vzdělávacích výsledků je vhodně voleno s ohledem na individuální schopnosti, dovednosti a momentální zdravotní stav žáků, a s tím související jejich celkové kolísavé rozpoložení v průběhu dne.

Funkční systém poradenských služeb vytváří dlouhodobě příznivé podmínky pro začleňování žáků do výchovně vzdělávacího procesu. Efektivní pomoc spočívá ve včasné informování jednotlivých vyučujících o vzdělávacích potřebách žáků, aplikaci vhodných výukových a hodnotících postupů a důsledném dodržování doporučení odborných pracovišť (nastavení a vyhodnocování IVP, využití kompenzačních a učebních pomůcek, náhradního komunikačního systému, využití asistenta pedagoga aj.). Učitelé rovněž aktivně pomáhají žákům a jejich zákonným zástupcům při výběru dalšího profesního směřování při ukončování školní docházky. Vzhledem k individuálnímu přístupu se škole daří případné problémy jednotlivých žáků nebo třídních kolektivů včas rozpoznat a řešit.

Minimální preventivní program školy je zpracován s ohledem na aktuální situaci ve škole a je pravidelně vyhodnocován. Preventivní aktivity v oblasti rizikových jevů jsou plánovány, vybírány a objednávány ve spolupráci s externími odborníky. Rizikovým jevům se vyučující věnují i v průběhu vzdělávání ve svých předmětech.

Další uplatnění svých absolventů škola pravidelně sledovala prostřednictvím informací z jiných škol či zařízení a od samotných absolventů.

Závěry

Vývoj školy

- Došlo ke změně na pozici zástupce ředitelky školy.
- Byla rozšířena nabídka vzdělávacích služeb zřízením tříd pro žáky s poruchou chování.
- Došlo ke zlepšení materiálních podmínek školy.

Silné stránky

- Kvalita výuky zajišťuje žákům systematický rozvoj základních schopností a dovedností s cílem umožnit jim pokračování v další etapě vzdělávání. (4. 1)
- Výsledkem pozitivního přístupu pedagogů k žákům byla příznivá pracovní atmosféra ve všech třídách školy. (3. 2)
- Efektivní spolupráce učitelů s asistenty pedagoga ve výuce přispívají ke zvyšování efektivity vzdělávání a k podpoře osobnostního rozvoje žáků. (6. 2)
- Důslednost při dodržování nastavených pravidel se pozitivně odrážela ve slušném a pozorném chování žáků k sobě navzájem i k pedagogům. (4. 2)
- Organizování širokého spektra školních tradičních programů s aktivní účastí žáků přispívá k rozvoji jejich klíčových kompetencí. (1. 5)
- Cílené aktivní rozvíjení spolupráce s širokým okruhem partnerů účelně podporuje vzdělávací proces a vzájemnou komunikaci všech aktérů vzdělávání. (1. 5)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Ojedinele využívané vzájemné hodnocení žáků. (4. 3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Využívat vzájemné hodnocení žáků k potřebnému zvýšení efektivity vzdělávacího procesu.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zápisy z jednání pedagogických rad, školní rok 2024/2025
2. Přehled výchovně vzdělávací práce, školní rok 2024/2025
3. Strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům krizového chování, bez data vyhotovení
4. Krizový plán školy, bez data vyhotovení
5. Minimální preventivní program, školní rok 2023/2024
6. Program poradenských služeb, školní rok 2024/2025, účinnost od 1. 9. 2024
7. Deníky kontrolní činnosti, školní rok 2023/2024
8. Dokumentace žáků, školní rok 2024/2025
9. Plán DVPP na školní rok 2024/2025
10. Koncepce rozvoje školy 2022–2026
11. ICT plán školy na období září 2023–červen 2025
12. Plán adaptace začínajícího učitele
13. Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2024/2025
14. Rozvrhy hodin 2024/2025
15. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2023/2024

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Bc. Dana Kuličková, kontrolní pracovnice

Mgr. Stanislav Pulkrab, školní inspektor

24. 10. 2024